

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

Jaarverslag 2021

Landelijke Klachtencommissies
Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	p. 2
1. Voorwoord	p. 3
2. Secretariaat van GCBO in 2021	p. 5
3. Samenstelling van de commissies	p. 7
4. Opvallende ontwikkelingen en adviezen in 2021	p. 11
5. Behandelde klachten in 2021 in getallen	p. 22

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2021 van de landelijke klachtencommissies van de Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs (GCBO). Het gaat daarbij om de landelijke klachtencommissies voor respectievelijk het protestants christelijk onderwijs, het algemeen bijzonder onderwijs, het reformatorisch onderwijs en het katholiek onderwijs.

De vrijheid om bijzondere scholen op te richten is sedert 1917 opgenomen in artikel 23 Grondwet. Ook in 2021 was er de nodige aandacht voor dit artikel. Zo is in het coalitieakkoord van het vierde kabinet Rutte opgenomen dat er geen noodzaak is om artikel 23 Grondwet aan te passen, omdat direct onderscheid op grond van ras, nationaliteit, seksuele geaardheid en burgerlijke staat bij toelating tot een school vanwege de grondslag van die school al is verboden. In oktober 2021 heeft de Onderwijsraad het advies Grenzen stellen, ruimte laten uitgebracht over de vrijheid van onderwijs in het licht van het recent aangescherpte wettelijke burgerschapsonderwijs. Op 1 augustus 2021 is deze nieuwe wet voor burgerschapsonderwijs in het funderend onderwijs in werking getreden. Op grond van deze wet moeten alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs – zowel in het openbaar als het bijzonder onderwijs - leren over de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Deze basiswaarden zijn als volgt gedefinieerd: de vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, begrip voor anderen, verdraagzaamheid, autonomie, verantwoordelijkheidsbesef, afwijzen van onverdraagzaamheid en afwijzen van discriminatie.

In 2021 zijn over deze onderwerpen slechts een handvol klachten binnengekomen bij de landelijke klachtencommissies. Mogelijk zal dit in de komende jaren veranderen.

Evenals in 2020 heeft in 2021 het Covid-19 virus de inhoud van de klachten, maar ook de wijze van klachtbehandeling beïnvloed. Gelukkig was er in 2020 al veel ervaring opgedaan met digitale klachtbehandeling. Het secretariaat was hier dan ook goed op voorbereid. Hoewel de digitale afdoening van klachten - inclusief een online hoorzitting - niet ideaal is, is het toch gelukt om de klachten naar tevredenheid van klagers, scholen en besturen af te handelen. In een handvol klachten heeft zelfs weer een fysieke hoorzitting kunnen plaatsvinden.

De in 2021 ontvangen klachten gingen zowel over de door scholen al dan niet toegepaste coronamaatregelen, als over de onderwerpen passend onderwijs en communicatie. In lijn met de ontwikkelingen in eerdere jaren was ook bij de in 2021 ingediende klachten steeds vaker sprake van meervoudige complexe problematiek. De commissies streven ernaar oplossingsgericht en efficiënt klachten te behandelen, maar merken dat zij door de

meervoudige complexe problematiek meer tijd kwijt zijn aan de behandeling van de klachten. Er worden veel stukken ingezonden, aanvullingen gezonden en veel vragen gesteld aan het secretariaat gedurende de klachtbehandeling.

Dit jaarverslag geeft inzicht in het aantal ingediende klachten en de aard van het oordeel waartoe de commissies gekomen zijn. De oordelen die in 2021 door de commissies zijn uitgebracht, zijn voorzien van kernachtige trefwoorden en een samenvatting anoniem gepubliceerd op de website van GCBO, www.gcbo.nl.

De commissie voor protestants christelijk onderwijs heeft in 2021 afscheid genomen van vier leden en van één van haar freelance secretarissen, de commissie heeft één nieuw lid verwelkomd. De commissie voor katholiek onderwijs heeft in 2021 afscheid genomen van vijf leden en twee nieuwe leden verwelkomd. De commissie voor algemeen bijzonder onderwijs heeft in 2021 afscheid genomen van twee leden en drie nieuwe leden verwelkomd. GCBO is veel dank verschuldigd aan de leden die afscheid hebben genomen, voor hun jarenlange inzet voor de klachtencommissies.

mr. Chila van der Bas,
Voorzitter landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs

2. Secretariaat GCBO in 2021

Het secretariaat van GCBO heeft een belangrijke functie waar het gaat over het verstrekken van informatie aan alle bij een klachtenprocedure betrokken partijen. Dit doet het secretariaat zowel telefonisch als per e-mail. Het secretariaat fungeert als eerste aanspreekpunt voor procespartijen en verwijst partijen waar nodig door naar andere organisaties. Het secretariaat speelt ook een belangrijke rol in de administratieve afhandeling van de klachten, van aanvang tot en met sluiting van het dossier.

Medewerkers secretariaat

Joyce Koornaar

Andjena Khedoe

Kevin van der Haas

v.a. 1 februari 2021

Het secretariaat koppelt een ontvangen klacht aan een secretaris. De secretaris beoordeelt of de klacht compleet is en alle voor een goede klachtafhandeling benodigde stukken zijn meegezonden. De secretaris bekijkt, tezamen met partijen, of er mogelijkheden zijn om de klacht door middel van bemiddeling opgelost kan worden. De Commissies streven ernaar dat klachten in beginsel zoveel mogelijk op school- en/of bestuursniveau worden afgehandeld. De ervaring leert dat dit vaak de relatie tussen partijen ten goede komt.

Wanneer het niet lukt de klacht op school-/bestuursniveau op te lossen, wordt aan verweerder(s), de school en het bestuur, gevraagd om te reageren op de klacht middels een verweerschrift. Na ontvangst van deze reactie wordt de klacht ingepland op een (besloten) hoorzitting van de Commissie. Partijen worden voor deze zitting uitgenodigd door het secretariaat. De Commissie bestaat uit een voorzitter en twee leden, ondersteund door de secretaris. Tijdens de hoorzitting worden partijen in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten. Partijen worden in elkaars aanwezigheid gehoord, tenzij sprake is van zwaarwegende belangen waardoor dit niet mogelijk is. Het toepassen van hoor en wederhoor is van groot belang in het kader van waarheidsvinding en mag als een basisprincipe in de klachtbehandeling worden beschouwd.

In 2021 zijn, in verband met de Covid-19 pandemie, veel klachten middels een digitale (besloten) hoorzitting afgehandeld. In een enkel geval heeft een schriftelijke behandeling plaatsgevonden. In de laatstgenoemde gevallen zijn partijen in de gelegenheid gesteld op elkaars standpunten te reageren door middel van een tweede schriftelijke ronde. Op deze wijze is ook in geval van een schriftelijke afdoening van de klachten het principe van hoor en wederhoor gewaarborgd.

Het secretariaat van GCBO werkt nauw samen met de secretarissen van de Commissies. In 2021 waren er vijf vaste secretarissen en een viertal freelance-secretarissen actief voor de verschillende Commissies.

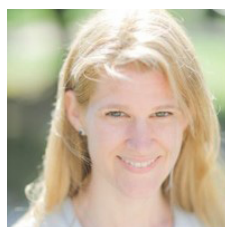
Secretarissen van de Commissies

Achien Gröllers
coördinator GCBO

Dorine Dane
secretaris

Nynke Anjema
secretaris

Denise le Pair
secretaris

Tessel Beek
secretaris
(v.a. 16 april 2021)

3. Samenstelling van de commissies

De landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs bestond in 2021 uit:

- mr. H.C. Naves, voorzitter Raad voor de Rechtspraak, voorzitter
- mr. E.I. Batelaan-Boomsma, rechter-plaatsvervanger, plv. voorzitter
- mr. Joh. C. Westmaas, juridisch adviseur en oud-burgemeester Meppel, plv. voorzitter
- mr. M. Iedema, raadsheer Hof Amsterdam, plv. voorzitter
- drs. K.M.P.A.M. Hàbryka, huisarts, lid
- drs. M. Hoogenkamp, onderwijskundige, lid
- drs. K.B. Visser, onderwijskundige, lid (tot 1 oktober 2021)
- drs. J. van Tongeren, onderwijsadviseur en psychodiagnosticus, lid
- M. de Blaauw MED, docent en remedial teacher, lid
- E. van Seventer-Timman, oud-schooldirecteur en trainer/coach po, lid
- E.M. Schippers BSc, beleidsmedewerker jeugd en onderwijs,
- P.P.W.A.M. Vervoort, vertrouwenspersoon, lid
- ing. J.T. Havinga MES, bestuurder VO, lid
- G. Tissink, directeur/bestuurder PO, lid
- drs. E.J.J. Couperus, pedagoog en directeur PO, lid
- K. Harsevoort-Zoer, orthopedagoog, lid

Noordelijke Kamer

- mr. F.J. Agema, senior rechter rechtbank Groningen, voorzitter (tot 1 oktober 2021)
- M.S. Veldstra, consultant, lid (tot 1 oktober 2021)
- drs. G. Moes ten Brug, arts jeugdgezondheidszorg, lid
- mr. W.R. van der Velde, advocaat, lid
- ir. E. Nijboer, trainer/coach, lid
- mr. D.J. Klijn, rechter rechtbank Noord-Nederland, lid (tot 31 maart 2021)
- K. de Kleuver - Kapetijns, hoofd onderwijs en kwaliteit bestuur PO (vanaf 1 december 2021)
- mr. F.P. Troost, advocaat, secretaris

Freelance secretarissen

- mr. B. Jongedijk-Eijsink, advocaat
- mr. A.A. Jopse, jurist OM
- mr. P. van Veen, onderwijsjurist

Vermelding in uw schoolgids

Bij verwijzing op de website, in de schoolgids en klachtenregeling van uw school, kunt u de volgende gegevens opnemen.

GCBO

t.a.v. de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs

Postbus 82324

2508 EH Den Haag

T. 070 386 16 97

E. info@gcbo.nl

I. www.gcbo.nl

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek onderwijs bestond in 2021 uit:

- mr. M. van der Veen, senior rechter Amsterdam, voorzitter
- mr. A. van Oorschot, raadsheer Hof 's Hertogenbosch, plv. voorzitter
- mr. J.M.J. Godrie, senior rechter 's Hertogenbosch, plv. voorzitter
- drs. V. Gommers-Weijnen, oud-rector, lid
- dr. P. Hupsch, oud-rector, lid (tot 1 maart 2021)
- mr. drs. A. Kortmann-Huysmans, jurist, lid (tot 1 maart 2021)
- drs. L. van der Linden-Stallinga, oud inspecteur onderwijs, lid (tot 1 augustus 2021)
- J. Montanus, staffunctionaris, lid
- A. Tillekens, oud-directeur PO, lid (tot 1 maart 2021)
- L.A.M. Swaans, oud-directeur PO en VO, lid
- M. Maas, oud-directeur (interim) PO, lid
- drs. A.A.M. Renders †, (oud)-directeur PO/VO en oud-inspecteur VO, lid (tot 16 oktober 2021)
- drs. P. van de Veer, senior beleidsmedewerker jeugd en oud-orthopedagoog, lid
- drs. C.E.M. van Baar, communicatiewetenschapper, lid (vanaf 1 juni 2021)
- C.M. Clarijs, oud-voorzitter college van bestuur VO, lid (vanaf 1 september 2021)

Vermelding in uw schoolgids

Bij verwijzing op de website, in de schoolgids en klachtenregeling van uw school, kunt u de volgende gegevens opnemen.

GCBO

t.a.v. de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs

Postbus 82324

2508 EH Den Haag

T. 070 386 16 97

E. info@gcbo.nl

I. www.gcbo.nl

De commissie voor het algemeen bijzonder onderwijs bestond in 2021 uit:

- mr. C.M. van der Bas, rechter en toezichthouder, voorzitter
- mr. W.H. Korthals Altes, rechter-plaatsvervanger, plv. voorzitter
- mr. W.G.G.M. van Holsteijn, senior jurist Ministerie van Onderwijs, lid
- E.H. Gordijn-Oud, oud leerkracht en IB-er speciaal onderwijs, lid (tot 1 september 2021)
- A.E. Blik- de Jong, oud leerkracht en oud gedeputeerde provincie Flevoland, lid
- A.M. Janbroers, oud-directeur PO, lid (tot 1 september 2021)
- mr. P.H.M. Kanters, onderwijsjurist, lid
- M.A.H. Hermens, oud-directeur PO/SO, lid
- M. Triest, interim directeur-bestuurder en mediator, lid (vanaf 1 september 2021)
- drs. M.J.A.E. Sluijters, ontwikkelingspsycholoog en directeur-bestuurder samenwerkingsverband PO, lid (vanaf 1 september 2021)
- P.H. van Laarhoven, bestuurder en toezichthouder onderwijs, lid (vanaf 1 september 2021)

Vermelding in uw schoolgids

Bij verwijzing op de website, in de schoolgids en klachtenregeling van uw school, kunt u de volgende gegevens opnemen.

GCBO

t.a.v. de Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs
Postbus 82324
2508 EH Den Haag
T. 070 386 16 97
E. info@gcbo.nl
I. www.gcbo.nl

De landelijke klachtencommissie voor het reformatorisch onderwijs bestond in 2021 uit:

- mr. P.J. den Boef, advocaat/mediator, voorzitter
- drs. J. Huisman, huisarts, voorzitter (tot en met 31 december 2021)
- mr. J. Wolterink, notaris, voorzitter
- A. Noordergraaf, interim-burgermeester/docent VO, voorzitter (tot en met 31 december 2021)
- dr. C.P. Polderman, econoom/historicus/bestuurder, voorzitter (tot en met 31 december 2021)
- J.W.D. Nijkamp, bestuurder/commissaris/toezichthouder in onderwijs, gezondheidszorg en welzijn/publieke sector, lid (tot en met 31 december 2021)
- drs. J.H. Baan, orthopedagoog, lid (tot en met 31 december 2021)
- mr. H.G. Molenaar-Geurtsen, gerechtsauditeur Centrale Raad van Beroep en mediator, lid (tot en met 31 december 2021)
- M.J. Houtman-Heijboer, coach en trainer, lid
- dr. G. van der Hoek, oud-rector, lid (tot en met 31 december 2021)

- drs. M. Stip, GZ-psycholoog, lid (tot en met 31 december 2021)
- mr. J. W. Weijers, kerkelijk deputaat/bestuursvoorzitter/secretaris cliëntenraad/secretaris klachtencommissie zorgorganisatie/taelvrijwilliger, lid (tot en met 31 december 2021)
- drs. H. Spaan-Nijland, orthopedagoog, lid
- dhr. J. Francke, senior beleidsmedewerker, lid (tot en met 31 december 2021)
- dr. S.D. Post MPM, mediator/coach/ondernemer, lid

Ambtelijk secretarissen

- mr. A. van der Veer MSc, directeur uitgeverij, docent commerciële economie en ondernemerschap, secretaris
- mr. G.J. Boersma-Freeke, jurist

Vermelding in uw schoolgids

Bij verwijzing op de website, in de schoolgids en klachtenregeling van uw school, kunt u de volgende gegevens opnemen.

GCBO

t.a.v. de Landelijke Klachtencommissie voor het reformatorisch onderwijs
 Postbus 82324
 2508 EH Den Haag
 T. 070 386 16 97
 E. info@gcbo.nl
 I. www.gcbo.nl

4. Opvallende ontwikkelingen en adviezen in 2020

In dit hoofdstuk worden opvallende ontwikkelingen in 2021 besproken aan de hand van een aantal behandelde klachten.

Net als in 2020 hebben de commissies in 2021 een aantal klachten behandeld welke betrekking hadden op de genomen maatregelen in verband met de bestrijding van het Covid-19 virus. Het onderwijs werd ook in het afgelopen jaar behoorlijk beïnvloed door de door de overheid afgekondigde maatregelen ter bestrijding van het virus. Om uiteenlopende redenen hebben de door scholen genomen maatregelen, al dan niet naar aanleiding van het overheidsbeleid, tot een klachtprocedure geleid.

Een opvallende ontwikkeling in 2021 is dat de commissies relatief weinig klachten hebben ontvangen met betrekking tot sancties jegens leerlingen. Waar de commissies in 2020 gezamenlijk 19 klachten behandelden over dit onderwerp betrof dit in 2021 slechts 4 klachten. Een forse daling van dit aantal klachten, het secretariaat onderzoekt of deze klachten wellicht elders behandeld zijn en houdt deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten.

Opvallend is voorts dat in 2021 meer klachten werden ingediend met betrekking tot de schoolorganisatie en de veiligheid op school. De klachten met betrekking tot de schoolorganisatie hadden veelal betrekking op de communicatie tussen klager en de school. De klachten met betrekking tot de veiligheid op school zagen vaak op pestgedrag en het ontbreken van voldoende ondersteuning en/of aanpak hiervan vanuit de school.

De oordelen die in het jaar 2021 door de commissies zijn uitgebracht, zijn - voorzien van kernachtige trefwoorden en een samenvatting - gepubliceerd op de website: www.gcbo.nl.

4.1 Adviezen rondom (de maatregelen ter bestrijding van) het Covid-19 virus

Net als in 2020 hebben klagers zich in 2021 voor uiteenlopende problemen gesteld gezien waar het deze maatregelen ter bestrijding van het Covid-19 virus betrof. Ook de opheffing van maatregelen of de gevolgen van de maatregelen hebben tot problemen geleid. In totaal zijn 16 aan het Covid-19 virus gerelateerde klachten ingediend, waarvan er 7 uiteindelijk door de Commissie zijn behandeld. De overige klachten werden niet-gehandhaafd of ingetrokken omdat een oplossing werd bereikt op school- en/of bestuursniveau.

Klachtnummer 2021/056 betrof een klacht over, de door het bevoegd gezag, voor alle leerlingen van alle scholen vallend onder haar verantwoordelijkheid, opgelegde verplichting

tot het dragen van een mondkapje. De zoon van klagers wilde echter geen mondkapje dragen op grond van psychische en/of medische bezwaren. De Commissie heeft, in haar oordeel, rekening gehouden met de op dat moment geldende Coronawetgeving. Uit de wetgeving volgt dat het dragen van een mondkapje verplicht is voor alle leerlingen van het (speciaal) voortgezet onderwijs, met uitzondering van de leerlingen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen. Het is aan de schoolleiding om in overleg met de (G) MR te bepalen in welke situaties het verplicht is een mondkapje te dragen en voor leerlingen met een beperking of ziekte kan, na toestemming van de schoolleiding een uitzondering worden gemaakt. De Commissie komt tot het oordeel dat het bevoegd gezag conform de geldende wetgeving heeft gehandeld met betrekking tot haar beleid omtrent mondkapjes. De Commissie komt daarbij voorts tot het oordeel dat de school een medische verklaring mocht vragen ter ondersteuning van de bezwaren een mondkapje te dragen. Dit nu het bevoegd gezag de verantwoordelijkheid heeft te zorgen voor een veilige leeromgeving, temeer nu sprake is van een grote groep (zeer) kwetsbare leerlingen. De Commissie is van oordeel dat de school voldoende zorgvuldig heeft gehandeld.

In **klachtnummers 2021/064, 2021/091 en 2021/138** stond de kwaliteit van het gegeven onderwijs en de wijze waarop het onderwijs werd gegeven tijdens de lockdown centraal. De Commissie heeft in alle gevallen overwogen dat de gevolgen van de coronapandemie een ongekende situatie voor scholen, leerlingen en ouders met zich heeft gebracht. Van betrokken is daarbij veel verwacht. De Commissie heeft zich bij de beoordeling of, de scholen betrokken in deze klachten, het onderwijs op een juiste wijze werd ingericht tijdens de lockdown terughoudend opgesteld. Scholen komt een grote mate van beleidsvrijheid toe waar het de inrichting van het onderwijs betreft, dit gold ook voor de aanpak tijdens de (tweede) lockdown. De Commissie heeft daarbij in twee gevallen geoordeeld dat de school wel tekortgeschoten is in het 'kennen van zijn leerlingen', het goed in beeld hebben van de onderwijsbehoefte van leerlingen en het al dan niet in aanmerking komen voor fysieke noodopvang van kwetsbare leerlingen.

Aanbeveling: *“De Commissie deed in één geval de aanbeveling: “nog eens goed te kijken naar het inbedden van een vragenmoment voor leerlingen in geval van het aanbieden van afstandsonderwijs”, waarbij de Commissie adviseerde daarbij goed te kijken naar de mogelijkheden die aan de leerling wordt geboden en de wijze waarop er gebruik van kan worden gemaakt.*

Klachtnummers 2021/082 en 2021/102 betroffen klachten over het voortzetten van het hybride onderwijs en het naast zich neerleggen van de ministeriële verplichting tot volledig fysiek onderwijs door de betrokken scholen. De Commissie heeft overwogen dat de minister, in het kader van artikel 23 van de Grondwet, geen verplichtingen aan een school kan opleggen. In beide gevallen kwam de Commissie tot het oordeel dat de school de beleidsvrijheid en mogelijkheid had een eigen invulling te geven aan de volledige opening van de school. Hoewel

de Commissie de opvatting van klagers begrijpt en meent dat daarvoor steun gevonden kon worden in de zienswijze van de minister, mocht de school haar eigen beleid vormen. In beide gevallen hebben de scholen dit gedegen, zorgvuldig en volledig gedaan zodat de genomen beslissingen niet kennelijk onredelijk of onbegrijpelijk waren.

4.2 Adviezen met betrekking tot communicatie

In 2021 heeft de Commissie veel klachten ontvangen waarin communicatie in meer of mindere mate een rol gespeeld heeft. De aard en de oorzaak van de klachten liggen in communicatie in zijn algemeenheid, bijvoorbeeld over nieuw beleid van de school, maar ook op individueel niveau waarbij sprake is van miscommunicatie tussen de ouders/leerling en de school.

In **klachtnummer 2021/003** stond de berichtgeving aan ouders over de wijziging van de lestijden op de school centraal. Klagers voelden zich onvoldoende geïnformeerd door de school en vervolgens onvoldoende gehoord in hun bezwaren. De school had, bij de totstandkoming van de beslissing het vijf-gelijke-dagen-model in te voeren, geen concreet stappenplan. Dit heeft tot onduidelijkheid en wantrouwen geleid. De Commissie is tot het oordeel gekomen dat, hoewel de wijze waarop de beslissing tot stand gekomen is niet de schoonheidsprijs verdient, het binnen de zorgvuldigheidsgrenzen valt die de school in acht dient te nemen en de school in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen.

Aanbeveling: *De Commissie heeft aanbevolen: “in algemene zin nog eens goed te kijken naar besluitvormingsprocedures als de onderhavige. Van belang is dat de regie rondom de besluitvorming altijd bij de school ligt en blijft liggen. Hiertoe is aan te bevelen een goed plan van aanpak op te stellen voorafgaand aan de start van de procedure. Daarbij dient te worden vastgelegd wie er verantwoordelijk is voor welke stappen en wie het aanspreekpunt is voor ouders/verzorgers gedurende het besluitvormingsproces. Van belang is dat ouders/verzorgers te allen tijde op de hoogte zijn bij wie zij met vragen, opmerkingen of bezwaren terecht kunnen en dat zij meegenomen worden en op een juiste wijze worden betrokken in het proces. Dit om een goede, open, heldere en transparante communicatie te waarborgen.”*

De Commissie oordeelde in **klachtnummer 2021/008** dat de school terecht een melding ongeoorloofde afwezigheid bij de Leerplichtambtenaar heeft gemaakt. Klaagster stelde dat de school haar niet heeft gehoord voorafgaand aan de melding. Tijdens de procedure is vast komen te staan dat de school meermaals getracht heeft met klaagster in gesprek te komen en de school geen mogelijkheden zag klaagster te bereiken. Klaagster stelde dat de school dan maar een briefje in de brievenbus had moeten doen of even aan had moeten bellen. De Commissie is van oordeel dat klaagster daarmee de wereld op zijn kop zet, de school heeft zorgvuldig en in het belang van haar leerling gehandeld.

Aanbeveling: *De Commissie heeft de school wel aanbevolen: “om voortaan in gevallen van een gegronde melding bij de Leerplichtambtenaar niet uit coulance overwegingen over te gaan tot ongedaan making hiervan. Het is juist in het belang van leerlingen dat dossiers compleet zijn en blijven. Een dergelijke ongedaan making kan leiden tot onduidelijkheden wat betreft de leerplicht en wellicht tot een ongewenste precedentwerking.”*

Klachtenummer 2021/028 betrof een klacht over de onprofessionele en misleidende communicatie jegens ouders met betrekking tot de tijd waarop de schooldag zou aanvangen. In verband met extreme weersomstandigheden besloot de school om de tijd waarop de schooldag aan zou vangen hierop aan te passen. De Commissie was van oordeel dat de school correct en juist alert heeft gereageerd. Ouders konden daarmee hun voordeel doen. Klager heeft ook niet aangegeven in welk opzicht hij zelf nadeel heeft ondervonden. De kinderen konden op het tijdstip worden gebracht waarop dit voor hem het beste uitkwam, de berichtgeving van de school was hierover helder.

Het verschil van mening tussen klagers en school over wat meldenswaardige ernstige incidenten zijn, leidde tot een geschil in **klachtenummer 2021/041**. Door het verschil van mening heeft het niet tot een gesprek kunnen komen tussen klagers en de school. Dit gesprek had klaarheid kunnen brengen in de situatie, er is in die zin een communicatieprobleem ontstaan tussen partijen en dat communicatieprobleem is niet alleen aan de school te verwijten. De school heeft geen kans gekregen om maatwerk te bieden in de communicatie teneinde de ontstane ongerustheid bij klagers weg te nemen, nu klagers voor een andere school voor hun kind hebben gekozen.

Klachtenummer 2021/069 betrof een klacht over de wijze waarop de school een pestprobleem aanpakte en de communicatie over de aanpak. De Commissie is tot het oordeel gekomen dat de school er niet in geslaagd is om klagers voldoende mee te nemen in het proces rondom de aanpak van het pestprobleem. De school had, naar het oordeel van de Commissie, transparanter kunnen zijn en meer kunnen doen in het uitleggen van de aanpak van het pestprobleem. Dit had voorkomen dat klagers de indruk hebben gekregen dat de school vond dat het probleem bij het kind van klagers lag.

Aanbeveling: *De Commissie heeft het bestuur aanbevolen: "In geval dat sprake is van een gevoelig probleem bij een leerling waarbij ook een taalprobleem speelt, adviseert de Commissie om extra transparant te zijn naar beide ouders in hoe de school dit probleem wil oplossen. Vervolgens is het raadzaam dat de school controleert of de betrokken ouders dit hebben begrepen en of zij zich kunnen vinden in de manier van oplossen".*

De klacht in **klachtenummer 2021/071** is deels gegrond; de communicatie van de zijde van de school heeft, naar het oordeel van de Commissie, te wensen overgelaten. De school heeft onvoldoende de regie genomen en heeft niet duidelijk gecommuniceerd met klagers omtrent de kans op een plek op een andere school en de mogelijke ruil met een leerling van de andere school. Ook heeft de school onvoldoende gedaan om een gesprek met klagers te bewerkstelligen. Hoewel de Commissie begrijpt dat de school zich voor de maatregelen ter bestrijding van het Covid-19 virus gesteld zag, had het op de weg van de school gelegen om de door klagers gedane voorstellen te overwegen en de mogelijkheid van een digitaal gesprek te bieden. De tijdspanne tussen het verzoek van klagers en het daadwerkelijke gesprek is naar oordeel van de Commissie te lang. De school heeft onvoldoende gedaan in de communicatie met klagers.

Aanbeveling: *De Commissie heeft het bevoegd gezag aanbevolen: “om in gevallen als deze, waarin ouders van een kwetsbare leerling veel en regelmatig contact zoeken en blijven zoeken per e-mail en telefoon, om niet alleen ad hoc te reageren, maar ook om stil te staan bij de verwachtingen die uit de berichten spreken en hierover duidelijk naar de ouders te communiceren. De Commissie adviseert de school om eerder richting ouders duidelijke grenzen te stellen in wat zij wel en niet kan.”*

In **klachtnummer 2021/077** had de school naar mening van klagers ten onrechte een eerdere uitspraak van de Commissie niet gedeeld met de GMR. De Wet medezeggenschap op scholen schrijft in artikel 8 lid 2 sub e voor dat informatie over oordelen die een gegronde verklaarde klacht bevatten terstond aan de medezeggenschapsraad dienen te worden voorgelegd. De Commissie stelt vast dat het bevoegd gezag voldaan heeft aan de verplichtingen en de medezeggenschapsraad in kennis heeft gesteld. Klagers kunnen niet klagen over de wijze waarop de GMR is geïnformeerd, er bestond op moment van het informeren van de medezeggenschapsraad geen verplichting de GMR (ook) in kennis te stellen.

Klachtnummer 2021/100 betrof een klacht dat de school een tweeling niet samen liet spelen en maatregelen jegens de beide kinderen zouden zijn toegepast. De Commissie heeft geconstateerd dat de samenwerking tussen klaagster en de school lijkt te zijn misgelopen op het gebrek aan vertrouwen en het feit dat men langs elkaar heen heeft gecommuniceerd. De Commissie is van oordeel dat het op de weg van de school had gelegen om, buiten de e-mailcommunicatie, met klaagster in gesprek te blijven en klaagster mondeling op de hoogte te houden van hetgeen er speelde tijdens een dag op school. Het gebrek aan ‘schoolpleingesprekken’ (in verband met de maatregelen ter bestrijding van het Covid-19 virus) aan het einde van de dag met ouders lijkt, de kern van het probleem in deze te zijn geweest.

Aanbeveling: *De Commissie verklaart de klachten ongegrond, maar beveelt het bevoegd gezag aan: “In algemene zin nog eens goed te kijken naar de communicatielijnen. Dit om een goede, open, heldere en transparante communicatie te waarborgen en daarmee een vertrouwensbreuk te voorkomen. Zeker bij ‘nieuwbakken’ ouders, althans ouders met leerlingen in groep 1, is het van belang om ouders goed op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Hoewel de Commissie begrijpt dat dit in de afgelopen schooljaren, als gevolg van de coronamaatregelen lastiger geweest is, had de school meer gebruik kunnen maken van de mogelijkheid om ook de korte oudergesprekken (welke normaliter op het schoolplein plaatsvinden) digitaal te houden.”*

4.3 Het (niet) bieden van passend onderwijs

Een terugkerend thema binnen de klachtbehandeling blijft het (niet) bieden van passend onderwijs aan leerlingen. Ook in 2021 heeft de Commissie diverse klachten ontvangen en behandeld die zien op dit onderwerp.

Klachtnummer 2021/016 zag op een situatie waarin de school handelingsverlegen is geworden en zich op het standpunt heeft gesteld dat het OPP niet uitvoerbaar was. Het niet uitvoerbaar zijn van het OPP lag echter niet in de invloed- en risicosfeer van de school. Het is niet vast komen te staan dat de school onzorgvuldig heeft gehandeld. De school heeft de leerling verwijderd en zag, gelet op de handelingsverlegenheid, geen mogelijkheid voor de leerling om terug te keren op school. De verwijdering heeft niet formeel via een verwijderingsbesluit plaatsgevonden omdat de leerling van school af was en een andere school voor hem gevonden was. De school is niet aan de formele besluitvorming in de zin van de Wet op het Primair Onderwijs toegekomen.

In **klachtnummer 2021/079** lagen de standpunten van partijen met betrekking tot de onderwijsbehoefte van de leerling uit elkaar. De Commissie merkt op dat het tot de bevoegdheid en vrijheid van de school behoort om tot een advies over de onderwijsbehoefte van een leerling te komen, waarbij de school een grote mate van beleidsvrijheid toekomt. De Commissie toetst terughoudend of de school in redelijkheid de inspanningen heeft geleverd die van haar verwacht mocht worden. Daarbij is van belang of de besluitvorming zorgvuldig tot stand is gekomen. De school heeft, tegen de wens van klagster in, besloten niet direct een advies over de onderwijsbehoefte uit te brengen, maar besloten (nader) onderzoek in te stellen. De Commissie komt tot de conclusie dat de school zich op goede gronden op het standpunt heeft kunnen stellen dat de belangen van de leerling geschaad zouden kunnen worden bij gebrek aan een onderzoek welke school het beste bij de leerling zou passen. De school heeft niet onzorgvuldig gehandeld door eerst het onderzoek uit te willen laten voeren. Dat de overplaatsing naar een andere, meer passende, school daardoor is vertraagd kan de school in redelijkheid niet worden verweten. De Commissie vindt het spijtig dat klagster zich tegengewerkt heeft gevoeld door deze aanpak, maar de Commissie kan niet vaststellen dat de school de overplaatsing daadwerkelijk heeft tegengewerkt.

De wijziging van het uitstroomprofiel van een leerling van SO naar SBO was de aanleiding voor de klacht in **klachtnummer 2021/090**. In de OPP's van de school zijn de bevindingen van betrokken deskundigen geïncorporeerd. Het SBO-advies is volgens de school niet gebaseerd op resultaten in taal en rekenen, evenmin speelt mee dat bij de leerling geen diagnose is vastgesteld. De school heeft het advies afgegeven in verband met het gedrag van de leerling. Tijdens de observatie van de leerling is de school gebleken dat de leerling nog veel nabijheid en aandacht van de leerkracht nodig heeft gedurende de dag op school. De school is van mening dat regulier onderwijs deze ondersteuning niet kan bieden en de stap te groot is voor de leerling. De Commissie acht het aannemelijk dat het advies van de school in redelijkheid tot stand is gekomen. De school komt tegemoet aan de wens van klagers tot een onafhankelijk onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte, door na de zomervakantie een TLV-aanvraag te

doen om een zo compleet mogelijk en onafhankelijk onderzoek naar de leerling vanuit het samenwerkingsverband te bewerkstelligen. De onafhankelijk deskundige kan beoordelen of de leerling al dan niet in het regulier onderwijs op zijn plek is.

In **klachtnummer 2021/142** waren klagers van mening dat de school onvoldoende heeft gekeken naar de ondersteuningsbehoefte van hun kind. Ook waren klagers van mening dat de school ten onrechte geen handelingsplan heeft opgesteld en te snel de conclusie heeft getrokken dat de leerling beter af zou zijn op het speciaal basisonderwijs. De Commissie heeft vastgesteld dat de school het samenwerkingsverband heeft ingeschakeld en heeft laten meekijken. Klagers hebben de toestemming om met het samenwerkingsverband samen te werken ingetrokken. Daarmee hebben klagers het de school onmogelijk gemaakt de ondersteuningsbehoefte te laten onderzoeken dan wel gedegen adviezen te verkrijgen. De Commissie heeft de indruk gekregen dat klagers te veel op de stoel van de school hebben willen zitten waar het de aanpak en begeleiding van hun kind betreft. Het is echter aan de school om te bepalen welke aanpak en begeleiding zij op welke wijze toepast en wat zij opneemt in een groeidocument of OPP. De school is, naar oordeel van de Commissie, niet tekort geschoten in het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte.

De Commissie zag zich in **klachtnummer 2021/145** voor de vraag gesteld of de school tekortgeschoten is in de zorgplicht en of de school het maximale gedaan heeft binnen het op de school geldende ondersteuningsprofiel. De Commissie heeft vastgesteld dat sprake is van forse gedragsproblematiek. Het gedrag van de leerling is dermate ernstig dat daardoor het onderwijsproces wordt verstoord en het welzijn van andere leerlingen en docenten in het geding is. De Commissie stelt vast dat de leerling een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte en de school hier onderzoek naar dient te doen. De school behoort te onderzoeken of zij binnen de grenzen van haar ondersteuningsmogelijkheden, overeenkomstig het schoolondersteuningsplan, in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien. Dit dient een school vast te leggen in het OPP. Het eerste OPP van de school voldeed, naar het oordeel van de Commissie, aan de eisen die daaraan worden gesteld. Een tweede OPP bevat voornamelijk een set van afspraken waaraan de leerling dient te voldoen, het bevat geen duidelijk handelingsdeel. De school heeft verklaard dit niet te hebben gedaan omdat men er vanuit ging dat de leerling de school zou gaan verlaten en verdere begeleiding niet aan de orde zou zijn. De Commissie heeft geconstateerd dat klagers begeleiding van de school verwachten die, aangeduid als Passend Onderwijs, buiten het ondersteuningsprofiel van de school valt en tevens buiten de grenzen van de aandacht en tijd valt die je binnen het reguliere onderwijs aan een leerling kunt besteden. De school heeft, in het kader van haar zorgplicht, een andere school binnen het samenwerkingsverband bereid gevonden de leerling op te nemen, klagers vonden deze school echter niet passend en wensten dat de school contact op zou nemen met scholen van hun voorkeur. Deze scholen hadden echter geen plek en vielen niet onder het samenwerkingsverband. De school heeft een passende schoolplek gevonden en daarmee voldaan aan haar zorgplicht. De Commissie merkt ten overvloede op dat van de school verwacht had mogen worden dat zij consequenties zou verbinden aan de bij haar ontstane handelingsverlegenheid en de school over had moeten gaan tot 'opschaling'. De school heeft, door dit niet te doen, een voedingsbodemp laten

ontstaan voor een vertrouwensbreuk met klagers.

In **klachtnummer 2021/176** lag de vraag voor of de school in de gegeven omstandigheden voldaan heeft aan haar zorgplicht. Het uitgangspunt van de Wet Passend onderwijs is dat een school die een aanmeldingsformulier ontvangt, een zo passend mogelijk aanbod moet doen: een plek op de/een school waar de leerling daadwerkelijk geplaatst kan worden. Scholen moeten in het schoolondersteuningsprofiel beschrijven welke mogelijkheden er zijn voor de ondersteuning aan leerlingen. De Commissie stelt vast dat de school het schoolondersteuningsprofiel heeft gevolgd. De Commissie stelt voorts vast dat de school ook bij de toelating van de leerling de juiste procedure heeft gevolgd en de juiste instanties heeft betrokken. De Commissie acht het aannemelijk dat het voor de school moeilijk is geweest de begeleidingsbehoefte van de aangemelde leerling bij aanmelding vast te stellen doordat de informatie in het dossier met de Toelaatbaarheidsverklaring van het SBO incompleet was en de school nog niet over een relevant psychologisch rapport beschikte. De Commissie komt tot het oordeel dat de school voldaan heeft aan de zorgplicht.

Aanbeveling: *De Commissie heeft de aanbeveling gedaan: “om met klagers in gesprek te gaan over de vraag of zij (nog) voldoende vertrouwen in de school hebben”.*

4.4 Andere in het oog springende adviezen

De Commissie heeft in 2021 meerdere klachten ontvangen over de klassenindeling. In een groot deel van de ontvangen klachten is het partijen gelukt de klacht onderling op te lossen. In **klachtnummers 2021/005, 2021/109** en **2021/155** is dit partijen niet gelukt en heeft de Commissie een advies uitgebracht. De Commissie heeft in alle zaken opgemerkt dat scholen een grote mate van beleidsvrijheid toekomt bij het maken van een klassenindeling. De Commissie heeft in alle gevallen terughoudend getoetst en beoordeeld of de school in redelijkheid tot de genomen beslissing heeft kunnen komen. De Commissie is nadrukkelijk niet bevoegd om zelf een plaatsingsbesluit te nemen of te wijzigen. In **klachtnummer 2021/005** is de Commissie tot het oordeel gekomen dat de klassenindeling niet op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en de klacht gegrond verklaard. De Commissie stelde vast dat de leerling voldeed aan de door de school bekendgemaakte criteria om in de A-klas geplaatst te worden en het onduidelijk is gebleven waarom de leerling niet in deze klas werd geplaatst terwijl andere leerlingen wel (alsnog) op basis van deze criteria in de A-klas zijn geplaatst. In **klachtnummer 2021/109** heeft de Commissie geen aanknopingspunten gezien te concluderen dat de beslissing om de leerling in te delen in de nieuw te vormen klas op een onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen. De school heeft voldoende gemotiveerd uiteengezet dat de leerkrachten en IB-er zorgvuldig naar de criteria hebben gekeken. In **klachtnummer 2021/155** heeft de Commissie eveneens geen aanknopingspunten gezien te concluderen dat de nieuwe klassenindeling op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen.

Aanbeveling: Wel heeft de Commissie het bevoegd gezag aanbevolen: “in het vervolg het gesprek aan te gaan met ouders die bezwaren hebben tegen de klassenindeling waar hun kind volgens ouders de dupe van is. Ook al stelt de school zich van tevoren op het standpunt dat de klassenindeling gehandhaafd moet worden, dan nog kan een gesprek waarin de klassenindeling wordt uitgelegd aan ouders, bijdragen aan de acceptatie ervan.”

De Commissie heeft in 2021 in **klachtnummer 2021/059** de aanbeveling gedaan aan het bevoegd gezag om

“in het vervolg bij een informatieverzoek van de Raad van de Kinderbescherming: 1. de school eerst onderzoek te laten doen of medewerking verplicht/wenselijk is, en 2. toe te zien op de neutraliteit van de door de school verschaft informatie.”

De Commissie heeft in deze klacht vastgesteld dat het binnen de beleidsvrijheid van de school valt om in het belang van het kind mee te werken aan het verzoek om informatie van de Raad van de Kinderbescherming. De school heeft dat in casu met de beste intenties gedaan. De waarnemingen van de school zijn anders dan die van klagster. De Commissie heeft niet kunnen vaststellen dat sprake was van onjuiste verstrekte informatie. De Commissie heeft wel geconstateerd dat het verslag van de school niet op alle onderdelen zakelijk was en meer omvatte dan alleen waarnemingen over de leerling.

In **klachtnummer 2021/067** is aan de Commissie een klacht voorgelegd over fysieke en psychische mishandeling van een leerling. De Commissie heeft zich geen oordeel gevormd over de psychische mishandeling omdat de gebeurtenissen niet zien op het kind van klagers. De fysieke mishandeling is wel door de Commissie beoordeeld en de Commissie is tot het oordeel gekomen dat de leerkracht tekortgeschoten is nu zij, wetende dat de leerling daarvoor gevoelig was, hem niettemin stevig heeft vastgepakt in de klas en op de tafel heeft geslagen. Hierbij heeft de Commissie rekening gehouden met de aan de Commissie duidelijk geworden relatief hoge gevoeligheid van de leerling. Van de leerkracht mag worden verwacht dat eerst andere instrumenten van pedagogisch handelen worden ingezet. De school heeft niet aannemelijk gemaakt dat de leerkracht dit heeft gedaan in het geval van het stevig aan de bovenarm meetrekken en het op tafel slaan. De Commissie merkt daarbij op dat zich situaties kunnen voordoen, waarin het (nagenoeg) onvermijdelijk is om een leerling toch fysiek te bejegenen. Dit kan zich voordoen indien de leerling in kwestie een gevaar vormt voor zichzelf, andere leerlingen of de leerkracht. Indien de leerkracht in een dergelijke situatie overgaat tot fysiek ingrijpen dient dit ingrijpen zo beperkt mogelijk van aard te zijn. De Commissie acht het aannemelijk dat de leerkracht, omwille van de verkeerssituatie, de leerling stevig bij de hand heeft gehouden tijdens de wandeling van en naar de gymles.

Klachtennummers 2021/094 en **2021/096** werden ingediend door stagiaires van de school en gingen beide over het beëindigen van de stage. In het geval van **klachtnummer 2021/094** heeft een beoordelingsgesprek plaatsgevonden in maart 2021. De stagiaire heeft de uitkomst van het gesprek – hoewel niet als negatieve beoordeling bedoeld; de school had nog te weinig gezien om de stage goed te kunnen beoordelen - opgevat als een onvoldoende beoordeling. De stagiaire is daarvan emotioneel en onzeker geworden en heeft de communicatie met de school verbroken. De Commissie is van oordeel dat van de stagiaire een meer volwassen houding mag worden verwacht. Aan de andere kant mocht op meer initiatief, voortvarendheid en professionaliteit van de school worden gerekend bij het herstellen van de communicatie. Gegeven de verantwoordelijkheid die een opleidingsinstituut in dezen draagt, heeft de Commissie het tekortschieten van de school zwaarder laten wegen. De Commissie heeft in **klachtnummer 2021/096** overwogen dat de school het besluit tot tussentijdse beëindiging van de stage beter en zorgvuldiger had moeten opbouwen, onderbouwen en nemen. De plotselinge beëindiging van de stage is bij de stagiaire als een donderslag bij heldere hemel aangekomen, de Commissie is van oordeel dat dit de school aan valt te rekenen. De school is te kort door de bocht gegaan en heeft steken laten vallen. De Commissie is voorts niet te spreken over het feit dat de school en de bovenschools-directeur de communicatie hebben gestopt en afgekapt. De Commissie is van oordeel dat er niet voldoende aanleiding was om de communicatie te beëindigen.

Aanbeveling: *De Commissie doet de aanbeveling aan het bevoegd gezag: “een volgende keer het besluit tot een tussentijdse beëindiging van een stage beter en zorgvuldiger kan en moet worden opgebouwd, onderbouwd en genomen. En hoe de school en het bestuur niet alleen dient om maar ook tot een voor hem in alle redelijkheid bevredigend einde dient door te gaan met de communicatie met een stagiaire en haar ouders voor wie de school zo’n ingrijpend en emotioneel te verwerken besluit neemt”*

In november 2021 heeft de Commissie een klacht behandeld (**klachtnummer 2021/120**) waarin de vraag aan de orde was of de school klaagster de toegang tot de school mocht weigeren omdat zij een hulphond heeft en een andere leerling van de school allergisch is voor honden. In mei 2019 heeft het College voor de Rechten van de Mens een uitspraak gedaan inzake de vraag of door de school een verboden onderscheid is gemaakt op grond van handicap of chronische ziekte, nu klaagster met haar hulphond de school niet meer mag betreden in verband met een leerling met een allergie voor honden. Het College voor de Rechten van de Mens heeft de vraag ontkennend beantwoord en partijen geadviseerd te zoeken naar mogelijkheden klaagster te betrekken bij en deelgenoot te laten zijn van schoolactiviteiten waarbij zij niet persoonlijk aanwezig kan zijn omdat zij het schoolgebouw niet mag betreden met haar hulphond. De bij de Commissie ingediende klacht ging over het belang van de leerling en de belangenafweging die de school heeft gemaakt ten opzichte van het belang van de leerling met de gestelde allergie voor honden. Het College voor de Rechten van de Mens heeft hier geen oordeel over gegeven, zodat de Commissie bevoegd was van de klacht kennis te nemen en de klacht ontvankelijk werd geacht. Niet gebleken is dat de school voldoende aandacht heeft (gehad) voor de belangen van de leerling naast de

belangen van de allergische leerling. Uit een recent rapport is gebleken dat de situatie van de leerling een kwetsbare is. De Commissie is van oordeel dat er actiever gezocht had moeten worden naar reële alternatieven, zodat klaagster de mogelijkheid had om voor belangrijke momenten de school te kunnen betreden, de ondernomen acties zijn niet aan te merken als reële alternatieven.

Aanbeveling: *De Commissie doet de aanbeveling: “de schoolarts advies te vragen inzake de vraag of de mogelijkheid bestaat dat klaagster met de hulphond het schoolgebouw bezoekt en welke mogelijkheden in dat kader gecreëerd zouden kunnen worden.”*

5. Behandelde klachten in 2021 in getallen

5.1 GCBO aansluitingen

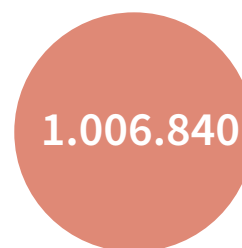
PC & RK

besturen

scholen

leerlingen

AB

besturen

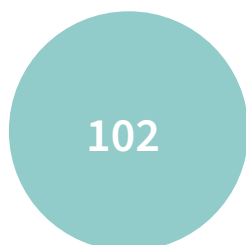

scholen

leerlingen

REF

besturen

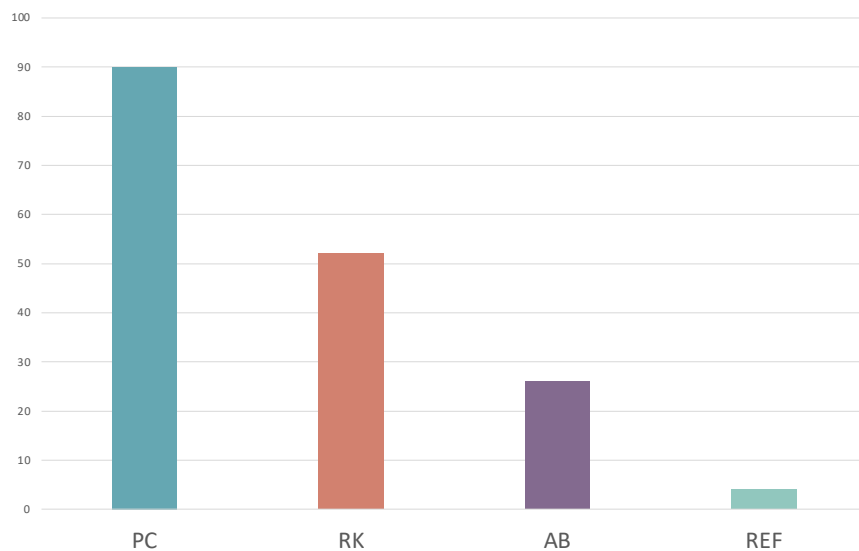

scholen

leerlingen

5.2 Aantal klachten in 2021

5.3 Behandelde klachten in 2021 in getallen

Aantal klachten in 2021	PC	RK	AB	REF
Gegrond	3	-	2	-
Ongegrond	24	15	10	3
Gedeeltelijk gegrond	10	7	5	-
Op school opgelost	13	7	3	-
Niet gehandhaafd/ingetrokken	22	15	4	-
Niet bevoegd	2	5	1	-
Op zitting geschikt/mediation	-	-	-	-
Niet-ontvankelijk	9	3	1	1
Nog in behandeling	2	-	-	-
Geen oordeel	3	-	-	-
Niet in behandeling	2	-	-	-
Totaal	90	52	26	4

Klachten naar onderwijssoort	PC	RK	AB	REF
Primair onderwijs	51	38	15	2
Voortgezet onderwijs	33	9	7	-
MBO	-	-	-	-
S(B)O/VSO	6	5	4	2
Totaal	90	52	26	4

Verdeling van klachten naar soort klacht		
Soort klacht		
I	Passend Onderwijs, pedagogische of didactische handelwijze leerkrachten of directie	35
II	Schoolorganisatie - communicatie - de klachtafhandeling door schoolbestuur of directie, de houding en de communicatie ten opzichte van de ouders - informatie gescheiden ouders - de kwaliteit van het onderwijs - de hygiëne - de inning van de ouderbijdrage	63
III	Beoordeling, plaatsing en bevordering van de leerlingen - schooladvies - bevordering en plaatsing - toetsing - toelating	35
IV	Sancties tegen leerlingen - straffen, schorsing of verwijdering	4
V	Veiligheid op school - geestelijke of fysieke intimidatie dan wel mishandeling - onveilig schoolklimaat - pesten - discriminatie, agressie en geweld	31
VI	Arbeidsrechtelijke klachten en overige klachten	3
VII	Overige klachten	2

Aantal uitgebrachte adviezen gegrond / deels gegrond	PC	RK	AB	REF
Bevoegd gezag neemt advies over	12	13	4	1
Bevoegd gezag neemt advies niet of gedeeltelijk over	1	0	3	0
Geen aanbeveling gedaan	11	8	7	0
Geen aanbeveling gedaan, omdat al maatregelen getroffen zijn	2	0	0	0
(nog) Geen reactie van het bevoegd gezag n.a.v. het advies	10	0	3	2